

عضو اتحادیه فروشندگان و نمایندگان داران اومبیل:

فروش فوری هیچ تاثیری بر بازار ندارد

عضو اتحادیه فروشندگان و نمایندگان داران اومبیل در خصوص اثرگذاری فروش فوری خودروها در بازار گفت: حداقل من به شخصه تا به امروز ندیدم کسی بتواند در این طرح‌های فروش فوری ثبت‌نام کند و به علت همین شائبه‌ها، این مدل فروش هیچ تاثیری بر بازار نمی‌گذارد، ضمن آنکه این فروش فوری‌ها برای برخی از خودروها صورت می‌گیرد. علی‌الغالبی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا در خصوص روند نزولی قیمت خودرو در بازار گفت: این کاهش قیمت‌ها بیشتر ناشی از جو روانی است چون هیچ اتفاقی در بازار نیفتاده است و شرکت‌ها نیز هیچ حرکتی در راستای افزایش تولید و یا افزایش در بازار انجام نداده‌اند اما خبرهایی مبنی بر کاهش تنش بین ایران و آمریکا و کاهش قیمت دلار باعث شده که قیمت‌ها کاهش پیدا کنند. وی با بیان اینکه احتمال کاهش قیمت‌ها مردم را به سمت فروش کالاهای سرمایه‌ای سوق داده است، ادامه داد: به علت جذابیت این بازار و سود بالایی که وجود داشت شاهد ورود دسرمایه‌گذاران خارج از این صنف بودیم به طوری که حتی یک زن خانه‌دار هم طلای خود را می‌فروخت و خودرو ثبت‌نام می‌کرد. اما حالا با انتشار برخی خبرهای سیاسی این سرمایه‌گذاران ترسیده و اقدام به فروش خودروی خود کردند. عبداللهی با اشاره به اینکه دلار مانع کاهش قیمت خودرو هستند، گفت: قیمت امروز خودرو واقعی نیست و حتی با این کاهش‌ها باز هم بسیار زیاد است اما تجربه ما در بازار خودرو می‌گوید که هر کسی که سرمایه‌دار و دارای رانت نمی‌گذارد وضعیت به این منوال بماند و جلوی این کاهش قیمت‌ها را خواهند گرفت. او گفت: البته برخی اخبار مانند این که مجلس تصویب کرده خودروهای هیبریدی بدون عوارض وارد کشور شوند یعنی یک خودروی محیط‌زیستی نهایتاً ۲۰۰ میلیون به دست مصرف‌کننده برسد، این بر روی بازار اثر می‌گذارد و باعث کاهش قیمت می‌شود هر چند همه می‌دانیم شرکت‌های تولیدکننده ذی‌نفعان در تولید خودرو نمی‌گذاردند خودرویی با این قیمت وارد کشور شود. واردات این خودروها و یا خودروی دست دوم در تمام کشورها عملی است برای ثبات بازار و رفاه مردم اما مساله این است که این وسط پنج درصد متضرر می‌شوند و فعلاً از حیثیت و اولویت این پنج درصد بیشتر از بقیه مردم است.

با سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری انجام می‌شود؛ افزایش ۱۵ میلیون تنی تولید محصولات پتروشیمی کشور

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: در فاز اول توسعه پتروشیمی در منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر پارس‌سیان، ۱۴ طرح پتروشیمی با سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلار احداث می‌شود که تکمیل و بهره‌برداری از این طرح‌ها، ۱۵ میلیون تن به ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور اضافه می‌کند. بهزاد محمدی، در مراسم امضای دومین تفاهنامه همکاری بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) با بیان این مطلب ادامه داد: این اقدام شروع حرکت بزرگی برای توسعه هرمزگان خواهد بود. به گفته محمدی در حال حاضر ۵۵ مجتمع پتروشیمی در ایران وجود دارد که ۱۶ مجتمع به صورت متمرکز در عسلویه فعالیت می‌کنند. وی ادامه داد: به دلیل کمبود فضا، توسعه بیشتر در غرب عسلویه ممکن نبوده همین علت توجه به غربی‌ترین بخش استان هرمزگان یعنی منطقه پارس‌سیان جلب شد. محمدی گفت: منطقه پارس‌سیان توسط ایمیدرو تأسیس شده و همکاری خوبی بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و ایمیدرو برای توسعه صنعت پتروشیمی و صنایع فلزی در شرق عسلویه در جریان است. وی به وجود فرودگاه، جاده‌های مناسب و نزدیک به منابع خوراک پتروشیمی در هاب پارس‌سیان اشاره کرد و افزود: با این امکانات به تناسب پیشرفت پتروشیمی را ادامه می‌دهیم که می‌تواند اسباب توسعه و رونق اشتغال را در این منطقه فراهم کند.

مشکلات سیستم بانکی ایران یکی، دو تانیست

۲۵ تا ۳۰ میلیارد دلار زیربالمش‌های مردم!

مهناز اعتدالی

اختیار مردم در خانه‌نگهداری می‌شود.

شبکه خبری «الجزیره» در تازه‌ترین گزارش خود در مورد دلارهای خانگی ایرانی‌ها و علل بی‌اعتمادی آنان به سپرده‌گذاری در بانک‌ها اعلام کرد: «مقام‌های ایرانی تخمین می‌زنند که شهروندان آن کشور رقمی بین ۱۰ تا ۲۵ میلیارد دلار اسکناس خارجی را به اصطلاح عامه زیربالمش‌هایشان قایم کرده‌اند! این یک مشکل برای بانک مرکزی ایران است؛ آن هم در شرایطی که سیستم مالی ایران از سوی آمریکا محاصره شده و بانک مرکزی برای واردات مواد غذایی، وسایل پزشکی و درمانی و سایر کالاهای انسان‌دوستانه که به ظاهر از تحریم‌های آمریکا معاف هستند به ارز خارجی نیاز دارد.»

۲۵ تا ۳۰ میلیارد دلار ارز خانگی حبس شده

مستولان بانک مرکزی می‌گویند در حال حاضر ۲۰ میلیارد دلار ارز توسط مردم در خانه‌ها نگهداری می‌شود، اما برخی نمایندگان مجلس و کارشناسان این رقم را فراتر از ۲۰ میلیارد دلار می‌دانند. نحوه استخراج آمارها مشکلی دیرینه است که استناد به آن را مشکل می‌کند. حتی درباره آمارهای حیاتی مانند تورم نیز در ایران دو نوع آمار توسط بانک مرکزی و مرکز آمار ارائه می‌شود که در این میان آمارهای خانگی نیز از این قاعده جدا نیست. هر چند که متولی آن تنها بانک مرکزی است و باید در این زمینه آمار شفاف و دقیق ارائه شود، اما بیشتر به تخمین و گمانه‌زنی شباهت دارد و بازه‌های بین ۲۰-۲۵ میلیارد دلار را پیش‌بینی می‌کنند. اما نایب‌رئیس کمیسیون برنامہ، بودجه و محاسبات مجلس میزان واقعی ارز خانگی در اختیار مردم را ۳۰ میلیارد دلار اعلام کرد.

اگر این عدد را در کنار آمار برآوردی دلارهای خانگی بگذاریم، نشان‌دهنده سهمی برابر ۰.۰۵ درصد حجم دلارهای ذخیره شده در خانه‌هاست و نشان می‌دهد این طرح همچنان از جذابیت لازم برای کشاندن دلارهای خانگی به بانک‌ها برخوردار نیست. یعنی با احتساب ۲۰ تا ۲۵ میلیارد دلار ارز خانگی حدود ۹۹.۵ درصد از دلارها به سمت بانک‌ها هدایت نشدند.

برای بازگرداندن دلارهای حبس شده خانگی حتی تهدید و شوخی هم کارساز نشد. پیش‌تر رئیس کل

هادی قوامی در گفتگو با ایپنا گفته است: «در حال حاضر رقم بالایی ارز خانگی در اختیار مردم قرار دارد که متأسفانه این میزان رو به افزایش نیز هست. قبل از نوسانات اخیر ارز رقم ارز خانگی در اختیار مردم حداقل ۲۰ میلیارد دلار بود، اما طبیعتاً نوسانات اخیر ارزی این ذخیره ارزی خانگی را افزایش داده است. اگر سال گذشته میزان ارز در اختیار مردم ۲۰ میلیارد دلار بوده پیش‌بینی می‌شود که اکنون نزدیک به ۳۰ میلیارد دلار ارز در

بانک مرکزی برای آنکه مردم تشویق به سپرده‌گذاری ارزی شوند، گفته بود اسکناس‌های ارزی تاریخ انقضای خود را از نو نوسانات ارزی و همچنین حفظ ارزش دارایی‌های خود است تصریح داشت: «بی‌اعتمادی مردم به شبکه بانکی و دولت علت ذخیره‌سازی ارز خانگی بود دولت باید با اعتمادسازی ارزی را به سمت شبکه بانکی و بورس هدایت کند.»

قوامی با تأکید بر اینکه تجربه قبلی سپرده‌گذاری منجر به بی‌اعتمادی فعلی در بین مردم شده است، عنوان کرد: «در سپرده‌گذاری قبلی که در ارائه ارز سپرده‌گذاری شده افراد بدعهدی شدند، نهایت ۳۰۰ میلیون دلار سپرده ارزی شکل گرفت.»

مردم تنها ۰.۵ درصد از دلارهای خود را به بانک‌ها سپردند
بانک مرکزی در سوم شهریور سال گذشته طی بخشنامه‌ای، مقررات و شرایط سپرده‌گیری ارزی را به شبکه بانکی ابلاغ کرد. متعاقب اجرای طرح سپرده‌گیری ارزی بانک مرکزی مدعی شد که با استقبال روبه‌رو شده و حجم سپرده‌های ارزی از ۱۰ میلیون دلار گذشته است.

اگر این عدد را در کنار آمار برآوردی دلارهای خانگی بگذاریم، نشان‌دهنده سهمی برابر ۰.۰۵ درصد حجم دلارهای ذخیره شده در خانه‌هاست و نشان می‌دهد این طرح همچنان از جذابیت لازم برای کشاندن دلارهای خانگی به بانک‌ها برخوردار نیست. یعنی با احتساب ۲۰ تا ۲۵ میلیارد دلار ارز خانگی حدود ۹۹.۵ درصد از دلارها به سمت بانک‌ها هدایت نشدند.

برای بازگرداندن دلارهای حبس شده خانگی حتی تهدید و شوخی هم کارساز نشد. پیش‌تر رئیس کل هادی قوامی در گفتگو با ایپنا گفته است: «در حال حاضر رقم بالایی ارز خانگی در اختیار مردم قرار دارد که متأسفانه این میزان رو به افزایش نیز هست. قبل از نوسانات اخیر ارز رقم ارز خانگی در اختیار مردم حداقل ۲۰ میلیارد دلار بود، اما طبیعتاً نوسانات اخیر ارزی این ذخیره ارزی خانگی را افزایش داده است. اگر سال گذشته میزان ارز در اختیار مردم ۲۰ میلیارد دلار بوده پیش‌بینی می‌شود که اکنون نزدیک به ۳۰ میلیارد دلار ارز در

بانک مرکزی برای آنکه مردم تشویق به سپرده‌گذاری ارزی شوند، گفته بود اسکناس‌های ارزی تاریخ انقضای خود را از نو نوسانات ارزی و همچنین حفظ ارزش دارایی‌های خود است تصریح داشت: «بی‌اعتمادی مردم به شبکه بانکی و دولت علت ذخیره‌سازی ارز خانگی بود دولت باید با اعتمادسازی ارزی را به سمت شبکه بانکی و بورس هدایت کند.»

قوامی با تأکید بر اینکه تجربه قبلی سپرده‌گذاری منجر به بی‌اعتمادی فعلی در بین مردم شده است، عنوان کرد: «در سپرده‌گذاری قبلی که در ارائه ارز سپرده‌گذاری شده افراد بدعهدی شدند، نهایت ۳۰۰ میلیون دلار سپرده ارزی شکل گرفت.»

مستولان بانک مرکزی می‌گویند در حال حاضر ۲۰ میلیارد دلار ارز توسط مردم در خانه‌ها نگهداری می‌شود، اما برخی نمایندگان مجلس و کارشناسان میزان واقعی ارز خانگی در اختیار مردم را با توجه به نوسانات ارزی ۳۰ میلیارد دلار اعلام می‌کنند

زیادی به سپرده‌گذاران تحمیل کرد. این ماجرا به منزله سرباززدن بانک مرکزی از تعهدات خود به سپرده‌گذاران ارزی بود و بی‌اعتمادی زیادی میان آنها ایجاد کرد.

این بی‌اعتمادی تا حدی شدت داشت که حتی صحبت‌های عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری ۱۵ مرداد ۱۳۹۷ و اطمینان‌وی به مردم که این بار بانک مرکزی سپرده‌های آن‌ها را تضمین خواهد کرد و آن‌ها می‌توانند از سپرده‌های ارزی خود سود گرفته و ارزش روز دارایی خود را حفظ کنند، نیز نتوانست به ایجاد انگیزه سپرده‌گذاری ارزی کمک کند.

مورد دیگر نوسانات بازار ارز بود که برای بسیاری به جریان انداختن ارز خانگی سود بیشتری را نسبت به سپرده‌گذاری در بانک به دارندگان آن می‌داد.

محمد ارباب‌افزلی، کارشناس اقتصادی، در این زمینه معتقد است طرح سپرده‌گذاری دو محور

دارد؛ یکی بحث نرخ آن و دیگری میزان درجه اعتماد سپرده‌گذار به سیاست‌گذار است. زمانی سپرده‌گذاران به سیاست جدید اعتماد می‌کنند که بانک مرکزی را قدرتمند و پایبند به تعهدات ارزی می‌کند. این یک عامل موفقیت بانکداری مرکزی در جهان است و این تعهدات می‌تواند وظیفه‌های مختلف را شامل شود؛ مثل بحث سپرده‌گذاری. اما متأسفانه در کشور که رویه بانثاتی را دنبال نکرده است و زمانی که اقتصاد با شوک ارزی مواجه شده، سمت تقاضا ملتهب و عرضه دچار کمبود است، این ابزار به کار گرفته می‌شود. در اجرای این سیاست ما تجربه موفقی نداشتیم و سیاست‌گذار با عمل نکردن به تعهد خود زمینه‌های بی‌اعتمادی را فراهم کرده است. در چنین شرایطی، کسی که ارز ذخیره دارد، ترجیح می‌دهد ارز خود را در خانه و به قول معروف زیربالمش نگه‌دارد، اما با سود دو تا چهار درصدی در بانک نگذارد؛ چراکه تجربه به او ثابت کرده است نه اصل و نه سود سپرده‌گذاری او به صورت ارزی به او بازگرداندند نمی‌شود.

ارز چندترخی متهم اصلی بی‌اعتمادی به نظام بانکی
در گزارش شبکه خبری «الجزیره» آمده است: «برای درک اینکه چگونه این بی‌اعتمادی در ایران به نظام بانکی رایج شد باید به نرخ ارز توجه کرد. ایران سال‌هاست که از سیستم ارز چندگانه رسمی برای واردات و نرخ ارز برای مبادلات در بازار آزاد استفاده می‌کند. در سال ۲۰۱۰ میلادی نرخ ارز مبادلاتی در بازار آزاد ۱۵ درصد

بیش از نرخ ارز رسمی بود. در همان زمان مشتریانی که خواستار دریافت سپرده‌های ارزی خود از بانک‌های ایرانی شدند، دریافتند که به جای نرخ ارز خارجی، بانک سپرده‌های آنان را به ریال پرداخت می‌کند و این یعنی از دست رفتن ارزش پول سپرده‌گذاری شده‌شان. بدتر از آن اینکه محاسبه نیز براساس نرخ ارز رسمی و نه نرخ ارز در بازار آزاد بود که خود باعث کاهش بیشتر ارزش سپرده‌ها می‌شد. در آن تصمیم‌گیری بانک مرکزی دولت احمدی‌نژاد دخیل بود. بانک مرکزی در آن دوره استقلال نداشت و احمدی‌نژاد از منابع آن برای تأمین اعتبارات بودجه برای اجرای پروژه‌های دولتی استفاده می‌کرد.»

این گزارش می‌افزاید: «این اشتباه باعث بی‌اعتمادی مردم به نظام بانکی شد. این تنها اشتباه دوره احمدی‌نژاد در حوزه نظام بانکی نبود. ایجاد موسسات مالی و اعتباری بدون مجوز نیز در دوران او روی دادند. بر این موسسات نظارت ضعیفی وجود داشت و آنان با ارائه نرخ سودهای نجومی رقابت ناسالمی را برای جذب سپرده‌ها آغاز کردند. با این حال، زمانی که این موسسات ورشکست شدند پس‌انداز شهروندان عادی ایرانی نیز از بین رفت. برخی از موسساتی که جان سالم به در بردند در نهایت در بانک‌های بزرگ‌تر ادغام شدند با این حال، این میراث فساد و تقلب، شهروندان ایرانی را به بانک‌ها بی‌اعتماد کرده است. در نتیجه، آنان به بانک به عنوان مکانی برای پس‌انداز سپرده‌شان فکر نمی‌کنند.»

این شبکه خبری در ادامه می‌نویسد: «با این حال، بانک مرکزی در سال جاری موضوع راه‌اندازی دوباره صندوق ذخیره

کسی که ارز ذخیره دارد، ترجیح می‌دهد ارز خود را در خانه و به قول معروف زیربالمش نگه‌دارد، اما با سود دو تا چهار درصدی در بانک نگذارد؛ چراکه تجربه به او ثابت کرده است نه اصل و نه سود سپرده‌گذاری او به صورت ارزی به او بازگردانده نمی‌شود

ارز خارجی برای جذب سپرده‌های ارزی را مطرح کرد. طبق دستور که در ماه اگوست صادر شد به بانک‌ها اجازه پذیرش سپرده‌های ارزی به دلار، یورو و درهم امارات داده می‌شد و بانک مرکزی تعهد کرده بود که براساس نرخ مبادلاتی ارز خارجی محاسبات صورت خواهند گرفت و ماهانه نرخ سود بین ۴ تا ۲ درصد پرداخت می‌شود. با این حال، این اقدام نیز در جلب اعتماد مشتریان موفقیت‌آمیز نبود.»

در این میان، خرید اسکناس‌های خارجی برای مردم جذاب تر شده‌اند چراکه ارزش ریال در مقابل دلار در سال گذشته به میزان ۶۰ درصد کاهش یافته است. با توجه به نیاز کشور به ارز خارجی و افزایش فشارها، مجلس برای حمایت از بانک‌ها و تضمین سپرده‌های ارزی خارجی در بانک‌ها طرحی را در نظر گرفته است. در صورت تصویب این طرح که در آن ۱۰۰ درصد سپرده‌های ارزی خارجی به عنوان ذخایر مورد نیاز بانک مرکزی در نظر گرفته می‌شوند.

بانک مرکزی کل قدرت و مسئولیت را در اختیار می‌گیرد تا مدیریت ریسک را انجام دهد. در این طرح عدم بازگشت سپرده‌های ارزی خارجی از سوی بانک‌ها تصرف اموال عمومی و قابل مجازات در نظر گرفته شده است. با این حال، کارشناسان معتقدند که این طرح نیز چندان در ایجاد اعتماد بین مشتریان تأثیرگذار نخواهد بود. آنان معتقدند که بانک‌ها باید تضمین فنی و واقعی به مردم ارائه دهند.

راهکار بازگشت ارز خانگی به اقتصاد کشور

عباس علوی‌راد، کارشناس اقتصادی به ایسنا گفته است که یکی از راهکارهای بازگشت بخشی از ارزهای خانگی از طریق تثبیت قیمت ارز در بازار است: «اگر دولت بتواند دلار را در یک دوره پنج ماهه روی قیمت‌های ۸۰۰۰ یا ۹۰۰۰ تومان تثبیت کند اتوماتیک‌وار بخشی از این دلارها به بازار برمی‌گردد.»

وی با بیان اینکه اگر در خانه ماندن ارزها، کشور را با کمبود پول خارجی مواجه کند و در نهایت به افزایش قیمت دلار و اجناس خارجی منتهی نشود تشدید تورم را تجربه می‌کنیم، یادآور شده است: «نگهداری ارز در خانه‌ها با توجه به شرایط تحریمی کشور و کاهش صادرات نفت نتیجه خوبی در پی ندارد زیرا این اقدام به تضعیف پول ملی منجر می‌شود و آفتی برای توسعه اقتصادی است.»

به گفته علوی‌راد با بیان اینکه تنها راه برون‌رفت از این مشکل برگشت اعتماد مردم است که در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست. از سوی دیگر نیز به دلیل این که مردم دلارهایشان را با قیمت‌های متفاوتی خریداری کردند در صورت تثبیت قیمت آن، دلارهای زیادی از حالت دارایی خارج می‌شود.